



КРИМСЬКА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА

e-mail: crimeahrg@gmail.com

website: crimeahrg.org

МОНІТОРИНГОВИЙ ОГЛЯД СИТУАЦІЇ З ПРАВАМИ ЛЮДИНИ В КРИМУ

ВЕРЕСЕНЬ 2017 РОКУ

Моніторинговий огляд підготовлено
Кримською правозахисною групою
на підставі матеріалів,
зібраних у вересні 2017 року

Перейти [по посиланню](#), щоб ознайомитися з щомісячними моніторинговими оглядами Кримської правозахисної групи

Перейти [по посиланню](#), щоб ознайомитися з тематичними оглядами та статтями Кримської правозахисної групи



1. Вступ	2
2. Громадянські і політичні права	3
Заборона катувань.....	3
Право на свободу та особисту недоторканність.....	4
<i>Затримання</i>	4
Політично мотивоване кримінальне переслідування.....	4
<i>Справа Сенцова, Кольченка, Афанасьєва, Чірнія</i>	4
<i>Справа Андрія Коломійця</i>	4
«Справа 26 лютого».....	5
«Справа Хізб-ут-Тахрір».....	5
«Справа українських диверсантів».....	6
<i>Справа Володимира Балуха</i>	6
Свобода слова та висловлювання думок.....	7
<i>Перешкоджання журналістській діяльності</i>	7
<i>Справа Миколи Семени</i>	7
<i>Справа Ільмі Умерова</i>	7
Свобода мирних зібрань.....	9
<i>Справа Сервера Караметова</i>	10
Порушення норм міжнародного гуманітарного права.....	11
<i>Примус до служби та пропаганда на користь добровільного вступу до армії держави, що окупує</i>	11
3. Додатки	12



1. ВСТУП

Кримська правозахисна група (КПГ) — організація кримських правозахисників і журналістів, метою якої є сприяння дотриманню і захисту прав людини в Криму шляхом формування пильної уваги до проблем прав людини і міжнародного гуманітарного права на території Кримського півострова, а також пошуку і відпрацювання механізмів для захисту прав людини в Криму.

Діяльність **КПГ** керована, передусім, нормами основних документів у сфері прав людини, а саме: Загальною декларацією прав людини, Гельсінським Заключним Актом, Конвенцією про захист прав людини і ключових свобод, Міжнародним пактом про громадянські і політичні права, Міжнародним пактом про економічні, соціальні і культурні права тощо.

Основні завдання **КПГ**:

- 1) збір і аналіз інформації щодо ситуації з дотриманням прав людини в Криму;
- 2) широке інформування органів влади, міжнародних організацій, міжурядових структур, неурядових організацій, засобів масової інформації та інших цільових груп шляхом публікації і поширення аналітичних та інформаційних матеріалів про ситуацію з правами людини в Криму;
- 3) сприяння захисту прав людини і дотримання норм міжнародного права в Криму;
- 4) підготовка рекомендацій для органів влади та міжнародних структур в сфері прав людини;
- 5) забезпечення наявності «теми прав людини в Криму» в інформаційному просторі.

При підготовці та розповсюдженні інформації **КПГ** керується принципами об'єктивності, достовірності та своєчасності.



2. ГРОМАДЯНСЬКІ І ПОЛІТИЧНІ ПРАВА

ЗАБОРОНА КАТУВАНЬ

13 вересня о 5.40 ранку до оселі **Рената Параламова** увійшли люди в машкарах (ймовірно, співробітники ФСБ РФ) для вчинення обшуку (селище Нижньогорське). За словами родичів Р. Параламова, до будинку увірвалося 8 осіб у машкарах, вони не показали відповідних документів, вилучили ноутбук та релігійну книгу.¹ Після обшуку Р. Параламова без витлумачення причин увезли у невідомому напрямку, що зафіксували на відео свідки.²

14 вересня заступник начальника Нижньогорського РВВС РФ повідомив родичам і активістам, що Р. Параламова відпустили з ФСБ РФ у Сімферополі 13 вересня о 16:00, а 14 вересня, за його словами, він повернувся до ФСБ добровільно.³ Проте у головному управлінні ФСБ по Криму адвокату Емілю Курбедінову повідомили, що Р. Параламова у них не було.⁴ Родичі та свідки подали заяву про викрадення кримського татарина до поліції.

14 вересня близько 15:00 активісти знайшли Рената Параламова у Сімферополі на автовокзалі «Східний».⁵ Він не міг самостійно пересуватися і зрозуміло говорити та повідомив, що з моменту затримання перебував у будинку ФСБ РФ у Сімферополі, де до нього застосовувалися тортури. Йому наносили удари по тілу, використовували електричний струм, на голову йому було одягнуто лантух. Внаслідок застосування тортур йому вивихнули щелепу. Співробітники ФСБ РФ викликали медичного співробітника, котрий зробив йому кілька уколів, після чого співробітники ФСБ РФ самостійно вправили Р. Параламову щелепу й продовжили катування. Під тортурами від нього вимагали обмовити себе та інших людей, на кого вказали співробітники ФСБ РФ.⁶

Адвокати попрямували до лікарні для оформлення медичного огляду слідів побиття на тілі Р. Параламова. Проте у клінічній лікарні ім. Семашка відмовились приймати потерпілого.

15 вересня родичі Р. Параламова, котрі перебували поблизу будівлі ФСБ у Сімферополі, узнали в одному зі співробітників ФСБ людину, яка брала участь у викраденні Р. Параламова.⁷

¹ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/videos/495570337477094/>

² <https://www.facebook.com/zair.smedlya/posts/1459425604092603>

³ <https://www.facebook.com/100014317569547/videos/278785402608710/>

⁴ <https://www.facebook.com/emil.kurbedinov/videos/1577378938993364/>

⁵ <https://www.facebook.com/100002017965634/videos/1482277415182843/>

⁶ Крим.Реаліті| Викрадений кримчанин розповідає про катування (відео): <https://ru.krymr.com/a/video/28736020.html>

⁷ <https://www.facebook.com/emil.kurbedinov/videos/1578429052221686/>



ПРАВО НА СВОБОДУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАНИСТЬ

ЗАТРИМАННЯ

12 вересня громадянина України афганського походження **Кабіра Мохаммада** звільнили з-під варти в СІЗО Сімферополя під підписку про невиїзд. Під вартою він провів 11 місяців. За інформацією дружини Оксани Мохаммад, медичний огляд підтвердив, що перебування її чоловіка у СІЗО є загрозою для його життя та здоров'я.⁸

20 вересня адвокат отримав результати медичного огляду Кабіра Мохаммада. Лікарська комісія «Республіканської клінічної лікарні ім. Семашка» дійшла висновку, що Кабір Мохаммад страждає на тяжкі захворювання, що стали наслідком інсульту, перенесеного в СІЗО. За висновком, ці захворювання входять до переліку тих, за наявності яких людині небезпечно перебувати під вартою.⁹

ПОЛІТИЧНО МОТИВОВАНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

СПРАВА СЕНЦОВА, КОЛЬЧЕНКА, АФНАСЬЄВА, ЧІРНІЯ

На початку вересня громадянина України **Олега Сенцова**, котрого було засуджено до 20 років позбавлення волі за сфабрикованим звинуваченням у створенні терористичного угруповання та вчиненні терористичних актів в Криму, етапували з колонії Якутська до СІЗО-1 Іркутська.¹⁰ 12 вересня Олега Сенцова вивезли з СІЗО-1 до Челябінська.¹¹ 28 вересня адвокат Дмитро Дінзе повідомив, що О. Сенцова вивезли з Челябінська, проте його місцезнаходження досі невідомо.¹²

СПРАВА АНДРІЯ КОЛОМІЙЦЯ

Громадянин України **Андрій Коломієць**, раніше засуджений у Криму за сфабрикованою справою, був залучений до праці на одному з підприємств виправної колонії № 14 у м. Краснодар (РФ), де він відбуває покарання. За словами дружини Галини Коломієць, на підприємстві виготовляють лантухи для цукру. А. Коломієць працює з 07:00 до 21:00 (14 годин на добу) практично без вихідних. За перший місяць такої роботи як платню за працю він отримав 20 пачок цигарок.¹³

⁸ КПГ| Кабіра Мохаммада відпустили з кримського СІЗО під підписку про невиїзд: <http://crimeahrg.org/uk/kabira-mohammada-vidpustili-z-krimського-sizo-pid-pidpisku-pro-neviyid/>

⁹ КПГ| Кабіру Мохаммаду не можна перебувати за ґратами через його тяжке захворювання: <http://crimeahrg.org/uk/kabiru-mohammadu-ne-mozhna-perebuвати-za-gratami-cherez-yogo-tyazhke-zahvoryuvannya/>

¹⁰ Сибір без цензури| ГСК знайшла Олега Сенцова в іркутській в'язниці: <https://pravoirk.ru/archives/10747>

¹¹ Interfax| Засудженого за тероризм українця Сенцова етапували з Іркутська до Челябінська: <http://www.interfax.ru/russia/578737>

¹² Interfax| Засудженого за тероризм українського режисера Сенцова етапують: <http://www.interfax.ru/russia/580956>

¹³ КПГ| Українського політв'язня А. Коломієця в колонії РФ залучили до фізичної праці: <http://crimeahrg.org/uk/ukrayinskogo-politv-yaznya-andriya-kolomiytza-v-koloniyi-rf-zaluchili-do-fizichnoi-pratsi/>



«СПРАВА 26 ЛЮТОГО»

Справа 26 лютого» розглядається під час двох процесів: перший — у «Верховному суді» Криму у справі **Ахтема Чийгоза** (перебуває під вартою) як «організатора заворушень» біля парламенту Криму, другий — у «Центральному районному суді» Сімферополя у справі інших фігурантів (**Алі Асанов і Мустафа Дегерменджі** перебувають під домашнім арештом; стосовно **Ескендера Катемірова, Ескендера Емірвалієва і Арсена Юнусова** обраний запобіжний захід — особисте поручництво) як «учасників масових заворушень».

11 вересня судді «Верховного суду» Криму Віктор Зіньков, Олексій Козирев і Ігор Крючков ухвалили вирок **Ахтему Чийгозу**, заступнику голови Меджлісу кримськотатарського народу, та засудили його до 8 років позбавлення волі з відбування покарання у колонії загального режиму. Він був визнаний винним за ч. 1 ст. 212 КК РФ (організація масових заворушень). На всіх слуханнях у справі Ахтем Чийгоз був позбавлений можливості бути присутнім у залі суду, зокрема й в момент ухвалення вироку. Йому дозволили взяти участь у процесі лише в режимі відео-конференції.

У суді не було доведено, що мітинг 26 лютого 2014 року мав форму масових заворушень. З більше ніж двохсот потерпілих і свідків у справі свідчення саме проти А. Чийгоза дали лише три «засекречених свідки», котрі залишаються невідомими навіть для адвокатів. Також проти нього свідчила ще одна людина, котра має до А. Чийгоза особисту ворожість. Судді проігнорували той факт, що події, за участь в яких звинуватили А. Чийгоза, відбулися до заяви РФ про поширення її юрисдикції на територію Криму. Попри те, що 26 лютого 2014 року під будівлею Верховної Ради Криму мали місце два мітинги, влад РФ відкрила кримінальну справу лише щодо представників проукраїнського мітингу, а учасники проросійського мітингу під час процесу мали лише статус «потерпілих» та свідків. Ці та інші факти засвідчують, що «справа 26 лютого» є політично вмотивованим переслідуванням. Під час дізнання та судового розгляду стосовно Ахтема Чийгоза було порушено права на свободу та особисту недоторканість, право на справедливий суд, право на свободу зібрань, принцип покарання виключно на ґрунті закону та принцип недискримінації, а також норми міжнародного гуманітарного права.

«СПРАВА ХІЗБ-УТ-ТАХРІР»

У «справі Хізб-ут-Тахрір» в ув'язненні перебувають 19 осіб — **Руслан Зейтуллаєв, Рустем Ваїтов, Нурі Примов, Ферат Сайфулаєв** (ухвалено обвинувальні вирок), **Інвер Бекіров, Вадим Сірук, Муслім Алієв, Емір-Усеїн Куку, Рефат Алімов, Арсен Джеппаров, Енвер Мамутов, Ремзі Меметов, Зеврі Абсеїтов, Рустем Абільтаров, Теймур Абдуллаєв, Рустем Ісмаїлов, Айдер Саледінов, Узеір Абдуллаєв і Еміль Джемаденов** (перебувають під вартою). Їх звинувачують за ч.1 ст. 205.5 КК РФ (Створення терористичної організації) та/чи ч.2 ст. 205.5 КК РФ (Участь у терористичній організації). Пізніше деяким з фігурантів також були винесені звинувачення за ст. 278 КК РФ (Насильницьке захоплення влади чи насильницьке утримання влади).

8 вересня судді «Верховного суду» Криму Едуард Білоусов, Галина Редько, Олексій Последов за клопотанням слідчого ФСБ Сергія Махньова продовжили терміни утримання під вартою до 11 листопада 2017 року **Енвера Мамутова, Рустема Абільтарова,**



Зеврі Абсеїтова та Ремзі Меметова¹⁴ (були затримані співробітниками ФСБ в Бахчисараї 12 травня 2016 року).

Адвокат Енвера Мамутова Едем Семедляєв повідомив, що під час слухань захист заявив декілька клопотань: про проведення засідання у відкритому режимі, неприпустимість утримання підсудного у клітці, відкладення засідання через п'ятничну молитву та заміну складу конвойних, котрі поводитися агресивно та забороняли захиснику спілкуватися з підсудним кримськотатарською мовою. У задоволенні усіх цих клопотань адвокату було відмовлено. Енвер Мамутов заявив відвід судді, втім суддя Галина Редько відмовила у цьому. Після цього Е. Мамутов оголосив про власне небажання далі брати участь у процесі та був виведений з зали суду.¹⁵

21 вересня судді «Верховного суду» Криму Алла Овчинникова, Анатолій Осоченко та Олена Міхалькова залишили чинною постанову про продовження термінів утримання під вартою **Зеврі Абсеїтову, Рустему Абільтарову і Ремзі Меметову**.¹⁶ Апеляції захисту на постанову про продовження дії запобіжних заходів розглядалися у тому ж таки суді, де їх раніше було ухвалено.

«СПРАВА УКРАЇНСЬКИХ ДИВЕРСАНТІВ»

7 вересня суддя «Київського районного суду Сімферополя» Янина Охота за клопотанням слідчого ФСБ РФ Кулакова С.В. продовжила терміни утримання під вартою для **Володимира Дудки, Дмитра Штиблікова та Олексія Бессарабова** до 8 листопада 2017 року (затримані у Севастополі 9 листопада 2016 р.).¹⁷

29 вересня ФСБ РФ заявила про затримання в Криму Ганни Сухоносової та Дмитра Довгополова. Через ЗМІ ФСБ РФ поширила відео-фрагменти постановочного допиту, під час якого Д. Довгополов зізнався у шпіонажі на користь України. Дмитро Довгополов — громадянин України, котрий до окупації Криму служив у ЗС України, а потім перейшов на службу до ЗС РФ.¹⁸

СПРАВА ВОЛОДИМИРА БАЛУХА

У вересні захист Володимира Балуха оскаржив вирок, розгляд апеляційної скарги призначено на 2 жовтня 2017 року.

¹⁴ «Верховний суд РК»| Список справ, призначених для слухання на 08.09.2017: https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=08.09.2017

¹⁵ Крим.Реаліті| Фігуранту Бахчисарайської «справи Хізб ут-Тахрір» Мамутову продовжили арешт <https://ru.krymr.com/a/news/28724380.html>

¹⁶ «Верховний суд РК»| Список справ, призначених для слухання на 21.09.2017: https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=21.09.2017

¹⁷ «Київський районний суд Сімферополя»| Список справ, призначених для слухання на 07.09.2017 https://kiev-simph--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=07.09.2017

¹⁸ НТВ| Затримана у Криму подружня пара збирала інформацію про Чорноморський флот: <http://www.ntv.ru/video/1521840/>



СВОБОДА СЛОВА ТА ВИСЛОВЛЮВАННЯ ДУМОК *

15 вересня стало відомо, що Марлена Містафаєва викликали на допит до Слідчого комітету РФ. Раніше, у лютому 2017 року він вже притягувався до адміністративної відповідальності за розміщення «заборонених в РФ» матеріалів у соціальних мережах. На цей момент достеменно невідомо, у рамках якої саме справи його викликали на допит. Марлен Мустафаєв повідомив лише, що поїхав на ст. 51 Конституції та відмовився свідчити.

ПЕРЕШКОДЖАННЯ ЖУРНАЛІСТСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

8 вересня у «Верховному суді» Криму під час розгляду клопотання щодо продовження запобіжного заходу фігурантам «справи Хізб-ут-Тахрір», затриманим у Бахчисараї, судові пристави оголосили про те, що вхід до будівлі суду заборонено розпорядженням судді. З цієї причини журналісти не мали змоги бути присутніми на засіданні.

15 вересня журналіста Тараса Ібрагімова було доправлено до «Сімферопольського міського відділку громадської безпеки». Його затримали співробітники поліції біля будинку ФСБ, де він перебував серед кримськотатарських активістів, котрі вимагали від ФСБ пояснень через затримання Рената Параламова. Тарас Ібрагімов повідомив, що він надав пояснення та відмовився від проведення дактилоскопії. Протоколи про доставку до відділку чи затримання не були написані.

СПРАВА МИКОЛИ СЕМЕНИ

18 вересня під час дебатів у «Залізничному районному суді Сімферополя» прокуратура в особі Світлани Будинської зажадала для **Миколи Семени** три роки позбавлення волі умовно з одночасним позбавленням права публічного виступу у ЗМІ.²⁰ М. Семена звинувачується за ч. 2 ст. 280.1 КК РФ (Публічні заклики до здійснення дій, спрямованих на порушення територіальної цілісності РФ з використанням ЗМІ) за його статтю в ЗМІ. Журналіст своєї провини не визнав.

22 вересня «Залізничний районний суд Сімферополя» визнав Миколу Семену винним та засудив до двох років і шести місяців позбавлення волі умовно з випробувальним терміном в три роки та заборону публічної діяльності протягом трьох років.²¹

Справа Миколи Семени має всі ознаки політично вмотивованого переслідування через його висловлювань щодо територіальної приналежності Криму до України.

СПРАВА ІЛЬМІ УМЕРОВА

6 вересня суддя «Сімферопольського районного суду» Андрій Кулішов²² відмовив адвокату Едему Семедляєву у долученні до справи **Ільмі Умерова** результатів лінгвістичної

* Розділ «Свобода слова та висловлювання думок» підготовлений у співробітництві із **Центром інформації про права людини**: <https://humanrights.org.ua/ru>

²⁰ <https://www.facebook.com/crimeahrg/photos/a.1677121552573479.1073741828.1676669515952016/1955310874754544/?type=3>

²¹ <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1472151252822694&set=a.501061043265058.103013.100000834995847&type=3>

²² Інформація у справі № 1-171/2017 https://simferopolskiy--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&name_op=case&case_id=458778499&result=1&delo_id=1540006&new=



експертизи бюро лінгвістичних експертиз Національної академії наук України. Експертизу було здійснено з метою визначити, чи використовував Ільмі Умеров у своєму виступі заклики до порушення територіальної цілісності РФ.²³ Його звинувачують за ч. 2 ст. 280.1 КК РФ «Публічні заклики до реалізації дій, спрямованих на порушення територіальної цілісності Російської Федерації, здійснені з використанням інформаційно-телекомунікаційних мереж (Інтернет включно)» за його привселюдні висловлювання про те, що Крим є територією України в інтерв'ю телеканалу АРТ.

20 вересня, під час дебатів у «Сімферопольському районному суді», прокурор Семенчук зажадав для Ільмі Умерова три роки та шість місяців позбавлення волі умовно з випробувальним терміном три роки та позбавлення права на викладацьку та громадську діяльність на три роки.²⁴

27 вересня суддя «Сімферопольського районного суду» Андрій Кулішов визнав винним та засудив Ільмі Умерова до двох років позбавлення волі у колонії-поселенні.

Вирок заступнику Меджлісу кримськотатарського народу було ухвалено всупереч фундаментальним правам людини та нормам міжнародного гуманітарного права, передусім права на справедливий суд і права на захист.

Впродовж усього судового процесу в його справі Ільмі Умеров не відмовився від своєї позиції та продовжував наполягати на територіальній приналежності Криму України, на зобов'язаннях Росії дотримуватися міжнародно-визнаних кордонів, виконувати резолюції ГА ООН № 68/262 «Територіальна цілісність України» від 27 березня 2014 року та № 71/205 «Ситуація з правами людини в Автономній Республіці Крим і місті Севастополь (Україна)» від 19 грудня 2016 року.

²³ Крим.Реаліті| Суд у «справі Умерова» відмови захисту у долученні експертизи, зробленої в Україні
<https://ru.krymr.com/a/news/28720447.html>

²⁴ <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1470517692986050>



СВОБОДА МИРНИХ ЗІБРАНЬ

1 вересня місцеві мешканці вийшли на мітинг на площі Нахімова в Севастополі проти дій влади із позбавлення власників земельних ділянок.²⁵ 22 серпня адміністрація Севастополя відмовила в узгодженні цього зібрання. Співробітники МВС РФ склали адміністративний протокол на організатора мітингу **Ленура Усманова** за ч.1 ст. 20.2 КпАП РФ «Порушення організатором публічного заходу встановленого порядку організації чи то проведення зібрання» (Додаток 1). 20 вересня суддя «Ленінського районного суду Севастополя» Ольга Прохорчук визнала Ленура Усманова винним і ухвалила адміністративне покарання у формі штрафу розміром 10 000 рублів.²⁶

13 вересня суддя «Верховного суду» Криму Сергій Яковлев залишив чинним рішення «Бахчисарайського районного суду» від 6 липня 2017 р. щодо штрафу в 150 000 рублів стосовно активіста з Бахчисарая **Еміля Білялова**. Його визнали винним за ч. 8 ст. 20.2 КпАП РФ (Повторне порушення порядку проведення мітингу, зібрань) за те, що перебував поблизу будинку Сейдамета Мустафаєва, котрого було затримано за пост у соціальній мережі. Суд поставився до цього як до факту повторної участі у несанкціонованому мітингу. Захист заявив, що суд припустився процесуальних порушень. Еміль Білялов наполягав на тому, що його переслідують з політичних розміркувань, і з цієї метою події біля будинку були непрапорно кваліфіковані як мітинг. Проте суддя «Верховного суду» залишив попереднє рішення без змін (Додаток 2).

14 вересня адвокат Джеміль Темішев повідомив, що адміністрація Сімферополя відмовила в узгодженні мітингу на 15 вересня, метою якого було «звернення уваги до світового співтовариства та керівництва РФ із закликом сприяти захисту та гуманітарній допомозі народу рохінджа в М'янмі». У «попередженні про неприпустимість порушення закону» за підписом капітана поліції Путько Н.А. сповіщається про відповідальність за недотримання закону «Про протидію екстремізму», КпАП РФ і КК РФ у випадку проведення несанкціонованих масових заходів (Додаток 3).

15 вересня у Сімферополі активісти та родичі Рената Параламова зібралися біля будівлі ФСБ РФ та вимагали роз'яснень від керівництва ФСБ РФ за фактом викрадення та катувань щодо нього. На місце мирного зібрання прибули співробітники МВС РФ і затримали 14 учасників протесту. Під час затримання співробітники МВС не назвали і не склали протоколів про затримання. Один із співробітників МВС заявив, що люди, котрі зібралися, є учасниками несанкціонованого зібрання, тому що вигукують «гасла». Проте на відео, оприлюдненому одним із затриманих, Назімом Шеїхмамбетовим, можна побачити, що люди стояли мовчки без плакатів.²⁷ Назім Шеїхмамбетов повідомив, що разом з ним були затримані Ібраїм Ібрагімов, Сулейман Джеппаров, Сервер Аяр і журналіст Тарас Ібрагімов.²⁸ Про своє затримання повідомив також адвокат Еміль Курбедінов.²⁹ Пізніше Тарас Ібрагімов повідомив, що всіх

²⁵ 5 оборона Севастополя | Пряма трансляція несанкціонованого мітингу в Севастополі на площі Нахімова, 1 вересня 2017 року: <http://sevoborona.info/pryamaya-translyaciya-nesankcionirovannogo-mitinga-v-sevastopole-na-ploshhadi-naximova-1-sentyabrya-2017-goda/>

²⁶ «Ленінський районний суд Сімферополя» | СПРАВА № 5-334/2017, призначена до слухання на 20.09.2017: https://leninskiy-sev.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&name_op=case&case_id=624956400&result=1&delo_id=150000

²⁷ <https://www.facebook.com/n.sheikhmambet/videos/1619673098108180/>

²⁸ <https://www.facebook.com/n.sheikhmambet/posts/1619707108104779>

²⁹ <https://www.facebook.com/emil.kurbedinov/videos/1578460568885201/>



затриманих доправили до різних відділків поліції: до Київського, Центрального, Залізничного та відділку з охорони громадського порядку. Усіх затриманих відпустили, у трьох, порушивши закон, взяли відбитки пальці та зразки для аналізу ДНК.

16 вересня кримськотатарська активістка Айше Умерова (донька Ільмі Умерова) повідомила, що у селі Крестьянівка Первомайського району співробітники МВС РФ заборонили проводити спортивний захід. **Футбольний турнір «Алтын тамгъа»** було приурочено до викрадення Ервіна Ібрагімова.³⁰ За словами А. Умерової, Олександр Юрченко – заступник начальника РОВД Первомайського району, у супроводі співробітників поліції, заборонив проводити захід. Формальним приводом заборони була названа відсутність узгодження заходу з місцевою владою. Поліціанти зажадали зняти кримськотатарський прапор та припинити турнір.³¹

26 вересня ініціатива «Кримська солідарність» повідомила, що організатора турніру **Енвера Емірасанова** викликали до відділку поліції для пред'явлення протоколу про здійснення правопорушення за ст. 20.2 КпАП РФ (Порушення встановленого порядку проведення пікетування) за організацію спортивного заходу.³²

СПРАВА СЕРВЕРА КАРАМЕТОВА

28 вересня суддя «Верховного суду» Криму Володимир Агін залишив чинним постанову про штрафи щодо активістів **Сервера Караметова та Ярікула Давлатова**.³³ Вони здійснювали одиночні пікети з вимогою припинити переслідування кримських татар у серпні 2017 року та були визнані винними у недотриманні ч. 1 ст. 20.2 КпАП РФ (Порушення встановленого порядку проведення пікетування).³⁴

³⁰ Ервін Ібрагімов — кримськотатарський активіст, котрий зник у травні 2016 року. Обставини його зникнення вказують на випадок насильницького зникнення, організованого агентами ФСБ.

³¹ <https://www.facebook.com/ayshe.umerova/videos/1467097399994746/>

³² <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/videos/501432546890873/?fref=mentions>

³³ «Верховний суд РК» | Список справ, призначених до слухання на 28.09.2017: https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&sv_num=1&H_date=28.09.2017

³⁴ Детальніше в «КПГ. Моніторинговий огляд ситуації з правами людини в Криму. Серпень 2017», ст. 10–11: http://crimeahrg.org/wp-content/uploads/2017/10/Crimean-Human-Rights-Group_August_2017_UA.pdf



ПОРУШЕННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА

ПРИМУС ДО СЛУЖБИ ТА ПРОПАГАНДА НА КОРИСТЬ ДОБРОВІЛЬНОГО ВСТУПУ ДО АРМІЇ ДЕРЖАВИ, ЩО ОКУПУЄ

27 вересня «військовий комісар» Севастополя Олексій Астахов (громадянин РФ, колишній заступник військового комісара Москви) повідомив на засідання призовної комісії Севастополя, що під час осінньої призовної кампанії до Збройних Сил РФ буде взято 400 мешканців міста. О. Астахов заявив, що призовна кампанія стартує з 1 жовтня 2017 року. Засідання призовної комісії відбувалося під головуванням «заступника губернатора» Севастополя Юрій Кривова (громадянин РФ, колишній заступник голови Уряду Пензенської області РФ).³⁵

28 вересня прес-служба Слідчого комітету РФ повідомила, що стосовно мешканця Севастополя відкрито справу за ч.1 ст.328 КК РФ (Ухилення від проходження військової та альтернативної цивільної служби). За повідомленням, у травні 2017 року «підозрюваний» отримав повістку для відправлення до місця військової служби у збройних силах РФ і не з'явився у воєнний комісаріат Севастополя.³⁶

НАД ОГЛЯДОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Ольга Скрипник, координатор Кримської правозахисної групи;

Віссаріон Асеев, аналітик Кримської правозахисної групи;

Олександр Сєдов, аналітик Кримської правозахисної групи.

³⁵ «Уряд Севастополя»| Юрій Кривов: «Під час проведення осінньої призовної кампанії важливий індивідуальний підхід до кожного призовника» <https://sevastopol.gov.ru/info/news/42238/>

³⁶ «Слідче управління Слідчого комітету РФ по м. Севастополь»| У Севастополі молода людина підозрюється в ухилянні від призова на військову службу: <http://sevastopol.sledcom.ru/news/item/1167566/>



3. ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1

ПРОТОКОЛ 92СВ № 049787
об административном правонарушении

« 01 » 20 17 г. г. Севастополь

Я, Усманов Ленур Умарович
Семинский районный отдел полиции № 1
руководствуясь п. 1 ч. 2 ст.23.3, ст.ст. 28.2 и 28.3 КоАП РФ, ст.12,ст.13ФЗ «О полиции», составил настоящий протокол о том, что гражданин (гражданка) _____, лицо (физическое, должностное, юридическое):
(гражданство) _____ (нужное подчеркнуть)

Фамилия	Имя	Отчество
Дата рождения «		г.
Семейное положение		г.
Место работы		г.
тел. контактный		г.

_____ место рождения _____ зарегистрирован _____ фактический _____

_____ страна _____
_____ область _____
_____ район _____
_____ город _____

_____ дом _____ корп. _____ кв. _____ дом _____ корп. _____ кв. _____

Документ, удостоверяющий личность _____
серия _____ номер _____ орган, выдавший документ, и дата выдачи _____
« 01 » 09 2017 г. в « 01 » часов « 01 » минут, по адресу: г. Севастополь _____

_____ то есть совершил административное правонарушение, предусмотренное ч. _____ ст. _____ КоАП РФ
ч. _____ ст. _____

Свидетель 1. Ф.И.О. _____
адрес места жительства _____ ТЭЛ. _____
об ответственности по ст.17.9 КоАП РФ предупрежден(а), со ст.ст. 35.2-35.10 КоАП РФ и ст. 51 Конституция РФ ознакомлен(а) (подпись лица)

Свидетель 2. Ф.И.О. _____
адрес места жительства _____ ТЭЛ. _____
об ответственности по ст.17.9 КоАП РФ предупрежден(а), со ст.ст. 25.2-25.10 КоАП РФ и ст. 51 Конституция РФ ознакомлен(а) (подпись лица)
со ст.51 Конституция РФ ознакомлен(а) _____ (подпись лица, привлекаемого к административной ответственности)

Русским языком владею, в переводчике не нуждаюсь _____ (подпись лица)

Объяснения, ходатайства, замечания лица, привлекаемого к административной ответственности

Права и обязанности, предусмотренные ст. 25.1, ч.4 ст. 28.2, ст.20.25, ч.3 ст. 30.2 КоАП РФ, мне разъяснены; со ст.5 Закона «О полиции» ознакомлен (а) (смотри на обороте)

К протоколу прилагается: _____ (подпись лица)
(перечень прилагаемых к протоколу документов, если есть)

О явке для рассмотрения материалов к _____ ч. _____ г. по адресу: _____ извещен(а)
О том, что на основании ч.2 ст. 25.1 КоАП РФ в случае моей неявки без уважительной причины дело будет рассмотрено в мое отсутствие, предупрежден(а) _____ (подпись лица)

С протоколом ознакомлен (а), копию протокола получил(а) _____ (подпись правонарушителя, (в случае отказа делается соответствующая запись))

Подпись должностного лица, составившего протокол _____
Ранее подвергался административным взысканиям _____
(по иной статье, когда какое учреждение)

Проверку по ИЦ прошел: « 01 » 09 2017 г. _____ (фамилия, инициалы и подпись сотрудника, выполняющего справку, № оператора ИЦ)

Адміністративний протокол щодо організатора мітингу Ленура Усманова за ч. 1 ст. 20.2 КоАП РФ «Порушення організатором публічного заходу встановленого порядку організації або проведення зборів», 1 вересня 2017 р.



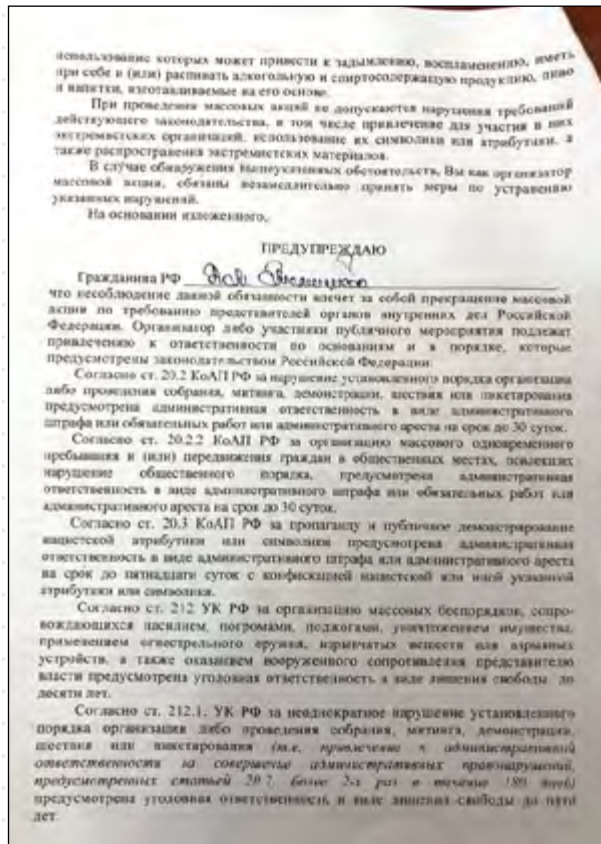
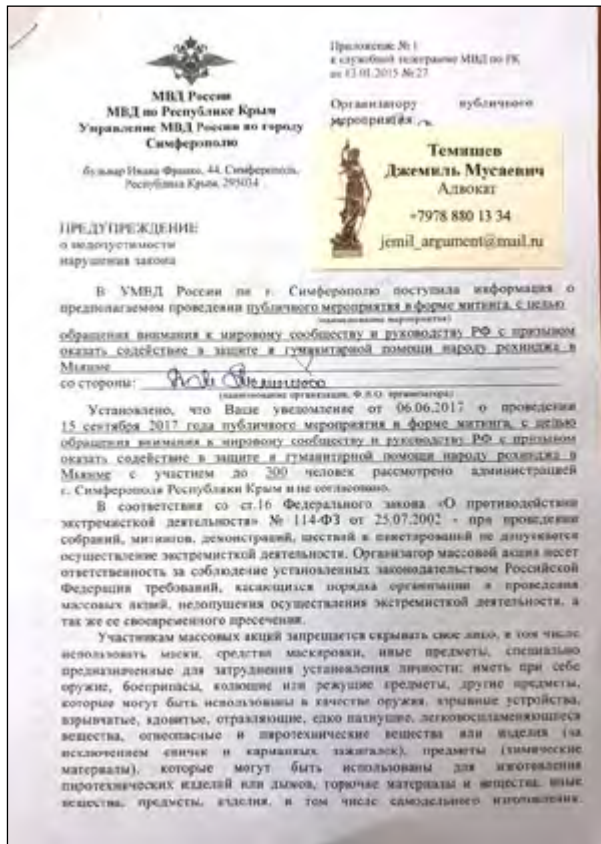
ДОДАТОК 2



Фрагмент рішення «Верховного суду» Криму, яке залишило чинним рішення «Бахчисарайського районного суду» щодо штрафу в 150 000 рублів стосовно Еміля Билялова, 13 вересня 2017 р.



ДОДАТОК 3



Попередження про неприпустимість порушення закону та відповідальності в разі проведення заходу для «звернення уваги до світового співтовариства та керівництва РФ із закликом сприяти захисту та гуманітарній допомозі народу рохінджа в Мьянмі»